

послуги у розрізі окремих груп клієнтів.

[1] Збірник тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги. Офіційний вісник України від 27.04.2009. - 2009 р.- № 29. - С. 243, стаття 992.

[2] Бакалінський О.В., Маліцький В.В. ОНОВЛЕННЯ КОМПЛЕКСУ ПРИНЦИПІВ ЦІНОУТВОРЕННЯ ЯК НАСЛІДОК ДЕРЕГУЛЯЦІЇ ЦІН КОРИСТУВАННЯ ВАНТАЖНИМИ ЗАЛІЗНИЧНИМИ ВАГОНАМИ. Дніпровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна. Review of transport economics and management. - Випуск 4 (20). - Дніпро. - с. 115 - 119.

[3] Звіт про результати дослідження ринку перевезення вантажів залізничним транспортом за 2017-2018 роки. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://amcu.gov.ua/storage/app/sites/1/Docs/doslidzhennya_rynkiv/%2028%2001%202019.pdf Дата звернення 24.05.2024.

[4] Тарифне керівництво № 4 (введено в дію рішенням 31 засідання Ради, п.п. 6 пункту 1 протоколу від 14-15 лютого 2002 року). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.sovetgt.org/index.php?link=65> Дата звернення 24.05.2024

УДК 65.012

ОСОБЛИВОСТІ ОПТИМІЗАЦІЇ ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ

FEATURES OF OPTIMIZATION OF TRANSPORT AND LOGISTICS PROCESSES

*О.М. Криворучко, докт. екон наук., Л.Ф.Кривенко
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

*О.М. Kryvoruchko, doct. econ. sc., L.F. Kryvenko
Kharkiv National Automobile and Highway University*

Сьогодні в Україні, в зв'язку з проведенням бойових дій, їх значним впливом на транспортно-логістичний сектор, виникає низка проблем, пов'язаних із збільшенням транспортної складової витрат українського ВВП, низькою ефективністю транзитних перевезень тощо. Багатьом компаніям довелося практично повністю відмовитися від накопичення товарів, зменшення обсягів їх зберігання на складах в зв'язку з ризиками втрати через ворожі атаки; перенесенням складів на захід України. Логістичним операціям перешкоджає необхідність перевірки на контрольно-пропускних пунктах та обмеження руху під час комендантської години, необхідно планувати альтернативні маршрути, оскільки існує ризик нових нападів. Все це вимагає розробки ефективних підходів до управління транспортно-логістичними процесами підприємства в цілому та оптимізації, зокрема.

Менеджмент і маркетинг на транспорті

Теоретичним та практичним аспектам оптимізації логістичних процесів присвячені дослідження багатьох вчених, серед яких М. Christopher, P.P. Datta, D. Lambert, J. Stock та інші.

В загальному вигляді оптимізація логістичних процесів на підприємстві розглядається як раціоналізація ланцюгів постачання, транспортних маршрутів, складських та виробничих операцій з метою мінімізації витрат ресурсів і часу [1]. Автори роботи [2] наголошують, що оптимізація логістичного процесу передбачає аналіз і вдосконалення різних етапів ланцюжка поставок, таких як постачання сировини, виробництво, зберігання, транспортування і доставка товарів кінцевим споживачам.

Розгляд напрямів і особливостей оптимізації логістики в умовах повномасштабної війни в Україні акцентується увага на адаптації та гнучкості управлінських рішень [1] та виокремлюються наступні напрямки: реорганізація ланцюгів поставок; фокус на локальні поставки; підвищення рівня інформаційної інтеграції; гнучкість в управлінні запасами; безпека та надійність поставок; кризове планування та управління ризиками; адаптація до швидкозмінних умов; етичні та соціальні виміри.

Оптимізація процесів пов'язана з їх удосконаленням та реінжинірингом логістичних процесів (табл. 1).

Таблиця 1 - Порівняння удосконалення, реінжинірингу та оптимізації транспортно-логістичних процесів

Параметр	Удосконалення	Реінжиніринг	Оптимізація
Об'єкт (межі процесу)	У межах одного процесу (елементу)	Весь ланцюг	Межі різних процесів
Періодичність	періодично	одноразово	періодично
Термін реалізації	короткий	тривалий	короткий
Відправна умова реалізації	Існуючий процес	Новий процес	Існуючий процес
Загальні напрями реалізації	Побудова партнерських відносин з постачальниками та клієнтами; Постійне вдосконалення та моніторинг логістичних процесів; Навчання та підтримка персоналу з управління логістикою.		
Принципи реалізації	Покращення управління логістичними процесами (зберіганням, транспортуванням, збутом)	Усунення зайвих та непродуктивних кроків, автоматизацію та стандартизацію операцій, впровадження нових технологій та інновацій.	Вибір оптимальних кроків реалізації логістичних процесів (маршрутів, постачальників та ін.)

Оптимізація транспортно-логістичних процесів є комплексом заходів, спрямованих на підвищення ефективності та продуктивності транспортної логістики, а саме зниження вартості (оптимізація транспортно-логістичного процесу може призвести до зниження транспортних витрат); часу (оптимізація призводить до скорочення термінів доставки); якості

транспортування. На нашу думку, необхідно комбінувати використання методів реінжинірингу та оптимізації або удосконалення) логістичних процесів. На першому етапі здійснити реінжиніринг процесу, тобто розробити новий логістичний процес (ланцюг), а на наступному (другому) - оптимізацію (удосконалення) окремих напрямків (процесів) за певними параметрами з метою зниження витрат, прискорення доставки та підвищення задоволення клієнтів.

[1] Панченко В. А., Панченко О. П. Оптимізація логістичних бізнес-процесів в умовах антикризового управління підприємством. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*, 11. 2024. URL: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-11-04-14>

[2] Савицький Е. Е. Вплив оптимізації логістичних процесів на ефективність комерційної діяльності підприємства. *Економіка та суспільство*. Вип. 52. 2023. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-47>.

УДК 658.7:336.1

ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ В СТАЛІЙ ЛОГІСТИЦІ

FEATURES OF FINANCIAL MANAGEMENT IN SUSTAINABLE LOGISTICS

Докт. наук з держ. упр., Ю.О. Крихтіна

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

D. Sc. (Public Administration), Yu.O. Krykhtina

The Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)

У сучасному світі, де зростає усвідомлення необхідності збереження екологічного балансу, сталий розвиток стає ключовим напрямом у багатьох галузях, і логістика не є винятком. Стала логістика передбачає не лише ефективне управління матеріальними потоками, але й інтеграцію екологічних та соціальних аспектів у діяльність компаній. Важливою складовою успіху такої логістики є фінансове управління, яке повинно відповідати вимогам стійкості та сприяти зниженню негативного впливу на навколишнє середовище.

Фінансове управління в сталій логістиці поєднує в собі економічну ефективність з екологічною відповідальністю. Перш за все, це передбачає інвестування в технології, що зменшують викиди вуглецю, скорочують споживання енергії та знижують залежність від невідновлюваних ресурсів. Успішне впровадження таких інновацій дозволяє компаніям не тільки зменшити витрати на енергію, але й підвищити свою репутацію серед